

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra HERR PANTHAKAKS HISTORIE

Citation: Ewald, Johannes: "Johannes Ewalds samlede skrifter", i Ewald, Johannes: *Johannes Ewalds samlede skrifter*, Gyldendal, (1969), s. 83. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald06val-shoot-idm140353512061488/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Johannes Ewalds samlede skrifter

for at begjære, og vor Frygt for at være til Over-Last gjør os forlegne, og ere skyld i, at vi komme til kort. -- Den franskeste den frieste og den galanteste Opdragelse kansjelden undertvinge denne national-Svagthed saameget, at den ikke undertiden skulde stikke frem i nogle smaae pedantiske Betæneligheder, utidige Undskyldninger og en barnagtig Frygt for at forløbe sig. De fleeste af vore gode Danske, som vil affectere den Tydske Dristighed eller den Franske Frihed, ere saa uheldige i dette Forsøg, at de blive til Narre derover --

Endskjønt vor Panthakak meget ofte, og jo nærmere han blev bekendt med Verden jo tiere og bedre overvandt denne utidige Undseelse; saa havde han dog af og til Anfald deraf, som han ikke kunde staae imod. -- Et nyt Beviis paa at den maae være national. Thi den var saa lidet en Følge af hans besynderlige Tænkemaade, at den var tvertimod gandske stridig derimod, og maatte have blevet hastig og reent overvundet deraf, om den ikke havde grundet sig paa noget stærkere og væsentligere end en blot Mangel paa Opdragelse og Leve-Maade. -- En forudfattet slet Meening om andres Tænkemaade, og deres besynderlige Hjertelaug eller Beredwillighed imod os, føder Had og Foragt, og kan selv gjøre os for stolte til at begjære nogen Tjeneste af dem; men den kan ikke gjøre os for undseelige dertil. Undseelse bære vi kun for dem, som vi bære Høyagtelse for, og som vi frygter for at blive besværlige. Ingen af Deelene har Sted hos dem som vi holder for vrangwillige. --

Vel var det at ønske, at alle de, som havde Herr Panthakaks Fordom, maatte tillige være saa undseelige, at de frygtede for at fornærme heele Verden med Skyggen af deres Person og med Lyden af deres Aandedræt. -- Den, som holder sig selv saa ringe og uværdig, at han troer ikke at kunde røre sig, uden at være alle Mennisker i Veyen og til Over-Last, faaer derved saa elendigt et udseende